

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3.α. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική μελέτη της ιστορικής πηγής (**ΚΕΙΜΕΝΟ**), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες.

Ως προς το πρώτο σκέλος του ερωτήματος:

- «Όμως χρειάστηκε η επαφή με τον αραβικό κόσμο για να ανάψει η εικονοκλαστική πυρκαγιά... οι Άραβες έφεραν [...] και τον πολιτισμό τους και μαζί με αυτόν τον καθαρό τρόμο του Ισλάμ για την απεικόνιση του ανθρώπινου προσώπου»

Ως προς το δεύτερο σκέλος του ερωτήματος:

- «ο καθαρά πνευματικός χαρακτήρας του χριστιανισμού έμοιαζε ασυμβίβαστος με τη λατρεία [των εικόνων], ...κυρίως στις ανατολικές περιφέρειες της αυτοκρατορίας, όπου διατηρούνταν σημαντικά υπολείμματα μονοφυσιτών»
- «[...] με μια μοναδική διασταύρωση της ακόρεστης για καθαρή πνευματικότητα χριστιανικής πίστης με τα αιρετικά εικονοφοβικά δόγματα, τις έννοιες παλαιών χριστολογικών αιρέσεων και, τέλος, με τις επιδράσεις των μη χριστιανικών θρησκειών του Ιουδαϊσμού και ειδικότερα του Ισλάμ.»

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού εγχειριδίου [Κεφάλαιο 1, 5. Η Εικονομαχία, α. Συνθήκες εκδήλωσης της Εικονομαχίας] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από το απόσπασμα:

- «[...]Ιδεολογική βάση του κινήματος αυτού υπήρξαν οι ανεικονικές αντιλήψεις των κατοίκων των ανατολικών επαρχιών... ως καθαρά πνευματικής θρησκείας».

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση ιστορικής πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να αναδεικνύει: α) τη σημασία της ιδεολογικής επίδρασης των ανεικονικών αντιλήψεων, από την επαφή με τον πολιτισμό των Αράβων, ως παράγοντα που συνέβαλε στην ενίσχυση του κινήματος της Εικονομαχίας και β) τους λόγους για τους οποίους το κίνημα αυτό βρήκε έρεισμα στις ανατολικές επαρχίες της Αυτοκρατορίας (υπολείμματα μονοφυσιτισμού, Χριστιανισμός ως καθαρά πνευματική θρησκεία, φόβος εναντίον των αιρέσεων και έντονες επιδράσεις από τον Ιουδαϊσμό και το Ισλάμ).

3.β. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της ιστορική πηγής (**ΕΙΚΟΝΑ**) να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- Δεξιά: πρόσωπο καθισμένο σε θρόνο (αυτοκράτορας) που συνομιλεί με άτομο, με το οποίο φαίνεται να διαφωνεί (κίνηση χεριού του αυτοκράτορα σε ένδειξη επιβολής ≠ κίνηση απομάκρυνσης-οπισθοχώρησης του συνομιλητή).
- Κέντρο: έντονες συνομιλίες μεταξύ δύο προσώπων (κινήσεις που υποδηλώνουν διαφωνία/διένεξη)
- Αριστερά (κορύφωση σκηνής): εκδηλώσεις βίας και βασανιστηρίων εναντίον μοναχού που εικονίζεται, φέροντας φωτοστέφανο, δεμένος να δέχεται τα χτυπήματα των βασανιστών.
- Λεζάντα: «διώξεις εναντίον μοναχών»

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού εγχειριδίου [Κεφάλαιο 1, 5. Η Εικονομαχία, β. Έναρξη της Εικονομαχίας] μπορεί να γίνει σύνδεση με τις αναφορές:

- «[...] Το πρώτο επίσημο εικονομαχικό διάταγμα [...] προέβλεπε [...]διώξεις κατά των εικονοφίλων. Οι διώξεις αυτές... δημεύσεις περιουσιών [...]» ή/και
- γ. Κορύφωση της εικονομαχίας: «[...]Η εικονομαχία κορυφώθηκε επί Κωνσταντίνου του Ε'... τα προπύργια της εικονολατρίας[...]».

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση ιστορικής πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να αναφέρεται στις μορφές διώξεων που άσκησαν οι εικονομάχοι αυτοκράτορες απέναντι σε εικονόφιλους και μοναχούς.